

εἰς τὸ ἀρχεῖον της τὰ φορολογικὰ βιβλία (τὸ σκαριτζιπέλλο καὶ ἡ μάννα).

Οὗτος εὑρίσκομεν προικοσύμφωνον τῆς 20 Αὐγούστου 1679 συνταχθὲν ὑπὸ τοῦ δημοσίου νοταρίου παπᾶ Γερασίμου Βίδου, εἰς τὸ ὅποῖον ὁ ἕδιος ὁ νοτάριος προικίζει τὸν μελλόγαμβον ἀνεψιόν του, ἐκτὸς ἀλλων, καὶ μὲ δῆλα τὰ ἔγγραφα τῆς Καντζηλαρίας, τὰ ὅποια νὰ λάβῃ ὁ ἀνεψιός του μετὰ τὸν θάνατόν του, ἔξαιρέσει τῆς μάννας τοῦ χαρατζίου καὶ τοῦ σκαριτζιπέλλου, διότι ταῦτα δὲν τοῦ ἀνήκουν¹⁾.

Ταῦτα ἐν συνόψει ἔκρατουν εἰς τὴν Μύκονον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Τουρκοκρατίας σχετικῶς μὲ τὴν σύνταξιν τῶν περὶ δικαιοπραξιῶν ἔγγραφων. Βεβαίως ἐγίνοντο παρεκκλίσεις ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τούτων ἥ καὶ καταχρήσεις, αὕτα ὅμως δὲν ἦσαν συνήθεις. Ἀντιθέτως παρατηρεῖται προσήλωσις εἰς τὰ ἴσχυοντα καὶ παρουσιάζεται ἡ νῆσος αὕτη μὲ ἀρκούντως ἀρτιον διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καὶ τὴν κατάστασιν τοῦ τόπου νοταριακὸν σύστημα, εὑρύθμως καὶ νομίμως λειτουργοῦν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ *

κόπια. 1776 – Ἀπριλίου 30.

Μόκωνος.—

Μὲ τὸ νὰ ἀκολουθοῦν εἰς τὰς διαθήκες καὶ προικοσύμφωνά μας, δηλαδὴ σὲ μερικὰ σκάνδαλα καὶ σύγχυσες. λοιπὸν τὴν σήμερον ἐτοιμάχθημεν ὅλον τὸ ἱερατεῖον καὶ οἱ εὑρισκόμενοι προεστοὶ καὶ ἐτοιμαλήταμε διὰ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν καὶ δῆλοι ὄμογνώμως εὑρήκαμεν εὔλογον καὶ δίκαιον ὅποιος Χριστιανὸς ἀπὸ τοὺς ἐγκατοίκους μας μὲ ἕδια του θέλησιν ἥθελεν ζητήσει ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς μας ὅποιον θέλει μὲ ἕδια του γνώμην, νὰ τὸν κράξῃ διὰ νὰ τοῦ κάμη τὴν διαθήκην του ἥ καὶ προικοσύμφωνόν του, νὰ ἔχῃ χρέος ὁ κραζόμενος ἱερέας ἢ αληρικὸς εἶναι ἥ καὶ ὁ νοτάριος δημόσιος, νὰ εἶναι χρεῶσται, ὅποὺ νὰ κράζουν τρεῖς προεστούς, ὅποιοι ἥθελαν εὑρεθοῦν ἐκείνον τὸν καιρόν, ὅποὺ νὰ τελειώνουν εἴτε προικοσύμφωνον εἴτε διαθήκην. καὶ ἐτότες νὰ ἔχῃ τὸ κῦρος εἴ τι γράμμα ἥθελεν τελειώσει. νὰ διαφεντεύεται ἀπὸ τὴν πολιτείαν μας εἰς ὅποιον κριτήριον ἥθελε φανερωθοῦν τὰ τοιαῦτα γράμματα. ἐπεκαθαρίζοντας πὼς ἐὰν καὶ ἥθελε [[κράξει]] ἀκολουθήσει κανένα συμβιβήκων εἰς κανένα ὑποκείμενον, ὅποὺ ὁ Κύριος νὰ μὴν τὸ δώσῃ, καὶ ἥθελεν κράξει τὸν πνευματικὸν πατέρα διὰ ἐξομολόγησίν του καὶ εἰς τὸν ὄμοιον καιρὸν ἥθελε τοῦ παραγγεῖλει διὰ τὴν ψυχήν του καὶ εἰ-

¹⁾ Τὸ ἀνέκδοτον τοῦτο προικοσύμφωνον ἀναφέρει ἐπὶ λέξει: «Καὶ ἐγὼ παπᾶ Γεράσιμος Βίδος τάξω τοῦ ἀνιψιοῦ μου Γιαννάκη ὅλα τὰ χαρτιὰ τῆς Καντζηλαρίας μόνο ἀποθανόντας μου, ἐβγάζοντας τὴν μάνα τοῦ χαρατζίου καὶ τὸ σκαριτζιπέλλο, ὅπου εἰς τὸν θάνατόν μου δὲν τὰ (δ)ριζω».

* Τὸ ἔκδιδόμενον ἔγγραφον ἀπόκειται εἰς τὰ Γενικὰ Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους (Μυκόνου φ. 20. "Εγγραφα Κοινότητος I").

τι ἄλλο ἥθελε τοῦ εἰπεῖ ἐνγάζοντας τὴν ἐξομολόγησίν του, νὰ ἔχῃ χρέος ὁ πνευματικὸς εὐθύς, χωρὶς ἀναβολὴν καιροῦ ὅποιν νὰ εύρισκῃ ἡ αληρικοὺς τῶν ἱερέων ἢ πρεστοὺς τῆς πολιτείας ἢ καὶ ἀπὸ τοὺς γεροντοτέρους ἱερεῖς νὰ τοὺς φανερώῃ εἴ τι ἐπαρήγγειλεν ὁ ἀσθενής, ὅποι, ὃν προφτάσῃ, νὰ τοὺς παίρνῃ ἐμπροσθεν εἰς τὸ πρόσωπον ἐκεῖνο, ὅποιν νὰ παίρνουν τὴν μαρτυρίαν του δια ζώσης φωνῆς, δηλαδὴ τοῦ ἀσθενῆ. Ὁφέποτε καὶ δὲν εἶναι τάσιμον¹⁾ διὸ νὰ δώσῃ τὴν μαρτυρίαν ως ἀνωθεν, εὐθὺς νὰ πηγαίνῃ ὁ πνευματικὸς χωρὶς ἀναβολὴν καιροῦ εἰς τὴν κοινὴν καντζηλλαρίαν νὰ κράξῃ τρεῖς πρεστοὺς νὰ φανερώῃ ἐν καθαρῷ συνειδότι καὶ μὲ τὴν ψυχὴν του τὰ ὅσα ἤκουσεν ἀπὸ τὸν ἀσθενῆ, εἰ δὲ καὶ ἥθελεν ἀποθάνει ὁ ἀσθενής καὶ πάγῃ ὑστερώτερα, μετὰ τὸν θάνατόν του εἰς τὴν Καντζηλλαρίαν μας, νὰ μὴν πγιάνετε ἡ μαρτυρία του. καὶ λοιπὸν διδομε τὴν εἰδῆσιν εἰς ὅλους τοὺς ἐγκατοίκους τῆς πολιτείας μας. ἀπὸ τὴν σήμερον ὅποιος ἥθελεν κάμει γράμμα, νὰ εἶναι μαρτυρημένο καὶ βεβιωμένο ως ἀνωθεν λέμε. εἰ δὲ καὶ δὲν ἀκολουθῇ ως ἀνωθεν μὲ ἀξιοπίστους μάρτυρας, νὰ εἶναι νοούμενο ως ἀσπρό χαρτί. "Οθεν καὶ εἰς βεβιώσιν καὶ ἀσφάλειαν ἔγινε τὸ παρὸν κοινὸν γράμμα μας ὑπογεγραμμένο ἰδιοχείρως τοῦ ἱεροῦ καταλόγου καὶ πρεστῶν τῆς πολιτείας μας σφραγίζοντας καὶ τὴν βούλλαν τῆς Κοινότης:

» Δημήτριος Μαυρογένης βοϊδόντας κοινός.	» Οἰκονόμος Μυκόνου "Ανθίμος Γρυπάρης
» Δημήτρης Ἀμποζάνης καὶ ἐπίτροπος	» Σακελλάριος Μυκόνου Διονύσιος Ντεσούδας
» Τριαντάφλος Σκορδίλης σύντυχος	» χαρτοφύλαξ Μυκόνου
» Χαζή Ἀντώνης Πατής	» Μακάριος πρωτοπαπᾶς
» Μαθίος Μπάος	» Μελέτιος Πρωτέκδικος
» Δημήτριος Καΐρης	» Γαβριήλ ιερομόναχος σακκελίων Μυκόνου
» Ιωάννης Καλογερᾶς	» Ιωαννίκιος ιερομόναχος
» Γεώργιος Ἀρτακηνὸς	» Καλλίνικος ιερομόναχος πρωτοψάλτης
	» Θεοδόσιος ιερομόναχος
	» Ιωσήφ ιερομόναχος Χρυσάφης
	» Ιωάννης ιερεὺς Καλογερᾶς
	» Γεράσιμος ιερομόναχος τοῦ Ζωρζή
	» Γρηγόριος ιερομόναχος Τριβιτζᾶς
	» Αθανάσιος ιερομόναχος Πετρῆς

Γρηγόριος Ἀρτακηνὸς καὶ νοτάριος δημόσιος

¹⁾ Τάσιμον = στάσιμον, κατάστασις. Η σωματική κατάστασις τοῦ ἀσθενοῦς.

